

Referat af møde i K-udvalget 04.11.2024

Referent:
Lise Jørgensen

Deltagere fra Rigsarkivet: Kirsten Villadsen Kristmar, Mette Hall-Andersen,
Hans Henrik Halvbjørn, Anne Bækgaard (under pkt. 6)

Eksterne deltagere: Flemming Nielsen (KL), Peter Damgaard, Mads
Neuhard, Mikkel Stage Hansen og Charlotte Voss (ODA), Timm Frank (SLA)

Sted: Rigsarkivet

Dato:
04-11-2024

Journalnummer:
24/12005

Side:
1/7

Referat

Godkendelsessager

1) 1) Dagsorden

Udvalget skal godkende dagsordenen.

Dagsordenen blev godkendt. Punktet, hvor Rigsarkivets jurist skulle fortælle om arkivlovens anvendelsesområde, udgik pga. medarbejderskift i Rigsarkivet. Punktet tilføjes dagsordenen til næste møde.

2) Evaluering af aktiviteter i 2024 v/alle

Udvalget skal evaluere de afholdte arrangementer for § 7-arkivernes medarbejdere i 2023:

- *Fagligt forum i Aarhus*
Peter Damgaard fortalte, at der var en opfattelse af, at programmet havde været lidt tyndt, og at ikke alle forstod relevansen af indslaget fra det norske Arkivverk. Der var enighed om, at man fremadrettet skal huske at understrege indlæggenes relevans for §7-arkivernes medarbejdere, men at der er tale om mindre justeringer. Mads Neuhardt tilføjede, at det for øvrigt er et godt forum for fælles kommunikation.

- *Testerdagen*

Timm Frank, der havde deltaget i testerdagen, berettede, at det havde været et velafholdt arrangement, og at det både havde været spændende at høre om udviklingen af ADA og de nye ting som de lavede i Aarhus.

Det blev konkluderet, at programmet for testerdagen ramte bedre behovet hos de fremmødte, og at dette sandsynligvis skyldte at det bliver planlagt i udvalg og til en mindre bred skare af medarbejdere.

Det har tidligere være drøftet, at Rigsarkivets enhed for Digital Bevaring skulle afholde et online temamøde, omkring den igangværende 342-migrering. Dette har ikke været muligt endnu, da migreringen ikke er langt nok, men Hans Henrik Halvbjörn understregede, at det stadig er planen at afholde et temamøde.

Sidenummer:

2/7

3) Indledende planlægning af aktiviteter i 2025 v/alle

Udvalget skal planlægge indholdet i arrangementerne for § 7-arkivernes medarbejdere:

Møderne vil finde sted i København hos Rigsarkivet. Rigsarkivet finder forslag til datoer.

- *Årligt møde for § 7-arkivernes medarbejdere september 2025*

Mulige emner:

- Rigsarkivet fortæller om perspektiver for nyt søgesystem og for nyt tilgængeliggørelsessystem
- Københavns Stadsarkiv kan fortælle om deres implementering af arkivfinder og Asta
- Digitalisering af papirarkivalier og strategier for hvilket materiale der digitaliseres. Mulighederne i affotografering og tekstgenkendelse, samt muligheder for samarbejder
- Vejledninger til sikring af ensartethed i sagsbehandling af egenaces hos §7-arkiverne
- Status på ændringsbekendtgørelse til BEK 128
- Indberetning om tilgængelighedspraksis

- *Årlig testerdag september 2025*

Status på ændringsbekendtgørelse til BEK 128 – med fokus på test og ADA

4) Planer for mødet i den kommunale vejledningsgruppe v/Mette Hall-Andersen, Rigsarkivet

Mette Hall-Andersen fortalte, at man havde brug for inputs til emner i vejledningsgruppen, og bad i den forbindelse Flemming Nielsen om at fremsende ændringer til KLE-koder. Hvis der er andre, der har inputs, er de velkomne til at fremsende dem.

Sidenummer:
3/7

5) Status fra den kommunale arkiveringsgruppe v/Mette Hall-Andersen, Rigsarkivet

På sidste møde var der et oplæg om Archiving by Design, som er en metode til at sikre arkivering af data, når man bygger systemer, ikke bagefter. Oplægget blevet taget godt imod i gruppen, og aftalen er, at Rigsarkivet kommer med et ideudkast til næste gang om, hvordan det kan bruges i kommunale sammenhænge.

Dernæst var der et indlæg om tilføjelse af oplysninger om paradigmesager til D-guldlisten, så der skabes et bedre overblik over hvilke systemer der er udarbejdet paradigmesager til. Samtidigt er der indgået et samarbejde med OS2 hvor disse oplysninger bliver tilgængelige i KITOS, et kontraktstyringsværktøj der bruges i de fleste kommuner. Hertil bemærkede Charlotte Voss, at KITOS historisk set ikke har været opdateret på arkivinformationerne.

6) Status for videreudvikling af bevaringsstandarden for digitalt skabte data v/Hans Henrik Halvbjørn, Rigsarkivet

Udvalget får status på arbejdet med ændring af den nuværende bekendtgørelse ift. bevaringsformat for regneark, geodata og udvidet arkivbeskrivelsesfil.

Hans Henrik Halvbjørn forklarede, at det på nuværende tidspunkt var udviklingen af ADA, der fyldte meget. Der pågår en meget stor ombygning af programmet, således at det bliver modulært og dermed for eftertiden nemmere kan vedligeholdes og videreudvikles. Efter udviklingen skal programmet testes grundigt, og ADA vil i bedste fald være færdigt til endeligt release om et halvt år. Parallelt skal der laves udkast til en ændringsbekendtgørelse og vejledning. Rigsarkivet vil gerne involvere §7-arkiverne, når systemet er klar til at blive beta-testet, og det ville være en god ide at se på status til fagligt forum og testerdag i september 2025.

Mads Neuhardt ville gerne vide om al udvikling stadig blev lavet in-house på Rigsarkivet, og dette bekræftede Hans Henrik Halvbjørn, på nær valideringskomponenten i ADA til regneark, som er udviklet i samarbejde med Open Preservation Foundation. Men ADAs nye modularitet vil på sigt gøre det nemmere at integrere tilføjelser udefra eller samskabe med andre.

7) Sags- Dokument- og Ydelsesindekserne – Skal bevaringsbeslutningen revurderes? v/Mette Hall-Andersen

KL og Kombit er blevet kontaktet af Poul Venø, bestyrelsesmedlem i KITA (Foreningen af kommunale it- og digitaliseringsansvarlige), der har indvendinger mod arkiveringen af SDY, da dele af data i systemet

er redundant da de bevares via fødesystemet. Flere repræsentanter fra §7 arkiverne er på samme måde kommet med indvendinger, da data slettes ved ophør af overførsel, og da dette ikke logges.

Sidenummer:
4/7

Mette Hall-Andersen fortalte, at der er flere røster, der er kritiske i forhold til, hvorvidt SDY skal bevares. Heriblandt flere §7-arkiver, Aarhus, København samt Poul Venø, bestyrelsesmedlem i KITA, der har kontaktet KL. Kritikken går primært på 1) at data i systemet fødes ind af forskellige både bevaringsværdige og kassable systemer og derfor for nogles vedkommende bevares andre steder, og 2) at data i systemet kan kasseres gennem integrationen, og at dette ikke logges. Man kan derfor ikke være sikker på at det er et fuldstændigt overblik over sager systemet giver.

Flemming Nielsen tilføjede, at man hos KL ikke havde behandlet sagen endnu, men at Kombit heller ikke mener at kunne se, hvad værdi en bevaring af systemet kunne give. Ved høringen i 2018, da systemet blev bevaringsvurderet, blev det noteret at man kunne analysere data igen, når systemet havde været i drift. Flemming Nielsen understregede, at det ville være gavnligt at kunne argumentere for bevaringsværdigheden, hvis man skal bruge midlerne til at arkivere på trods af tvivlsom datakvalitet og bevaring af data der også bevares i andre systemer.

Mette Hall-Andersen mente dog, at der var brug for nye oplysninger, hvis sagen skal revurderes. Hun foreslog derfor at lade den gruppe, der arbejder på paradigmesagen fortsætte, så de kunne indhente oplysningerne. Samtidigt var der også brug for en officiel anmodning om revurdering fra KL.

Herefter var der en drøftelse af, om kritikpunkterne var kendt ved den første bevaringsvurdering, hvilket blev bemærket, at de til dels var, men at systemet ikke var fuldt indfaset på tidspunktet. Flere kunne ikke se, hvorfor man skulle bevare data fra systemer der ellers skulle kasseres, men Mette-Hall Andersen understregede at det ville give et samlet overblik over borgerens kontakt med kommunen.

Charlotte Voss var bekymret for, om sagen kunne gå hen og blive politisk, men Mette Hall-Andersen understregede, at det handler om, hvordan vi laver bekendtgørelser på det kommunale område. Det må alt andet lige være et øjebliksbillede, og tingene ændrer sig nogle gange og gør, at vi må revurdere hvis der kommer nye oplysninger. Timm Frank kommenterede at man i mange kommuner valgte at lægge nye ting ind i eksisterende systemer hvis muligt, for at begrænse sin portefølje.

Opsummering af Kirsten Villadsen Kristmar; KL retter officiel henvendelse til Rigsarkivet om en revurdering.

Sidenummer:
5/7

8) Skema for indberetning om tilgængelighedspraksis v/Peter Damgaard, ODA

RA sender årligt spørgeskema om tilgængelighedspraksis ud, og da der er store variationer i arkivernes forståelse af skemaets spørgsmål, savnes der klare vejledninger på området, så vi sikrer, at der svares ensartet, og statistikken dermed bliver mere gyldig.

Peter Damgaard ville gerne tage punktet op mere overordnet og høre, om spørgsmålene i spørgeskemaet burde omformuleres, da arkiver og kommuner svarer forskelligt på spørgsmålene, hvilket gør statistikken ubrugelig. Anne Bækgaard anerkendte problematikken og svarede, at Rigsarkivet og Tilgængelighedsudvalget var klar over at der har været problemer, da datakvaliteten har været dårlig i lang tid. Der fulgte herefter en drøftelse om, hvorvidt spørgeskemaet gik til kommunerne eller til §7-arkiverne, men konklusionen var at det var til kommunerne, da kommunerne ikke har afleveret alt til arkiv. Peter Damgaard forklarede, at Tilgængelighedsudvalget skal bedes om at forholde sig til problemstillingen, hvis de skal tage det op. Kirsten Villadsen Kristmar foreslog at skemaet blev taget op i K-udvalget på næste møde. Peter Damgaard foreslog også at det kom på dagsordenen til næste fagligt forum, så alle kunne få ens vejledning.

9) Opdatering af oplysninger på Borger.dk v/ Peter Damgaard, ODA

Siden <https://www.borger.dk/kultur-og-fritid/arkiver-og-slaegtsforskning> skulle være en indgang til arkiver og slægtsforskning. Men siden har nogle problemstillinger og bør opdateres, så flere henvender sig til det rette arkiv, og der dermed spares ressourcer.

Peter Damgaard lagde ud med at sige, at hvis formålet med hjemmesiden er, at lede folk videre til det rette arkiv, vil det være formålstjenstligt at opdatere oplysningerne og få funktionerne til at virke. Mette Hall-Andersen havde talt med Allan Vestergaard, systemejer hos Rigsarkivet, der var opmærksom på problemet, og som kunne berette, at en ændring var planlagt til 2025. Allan Vestergaard vil tage kontakt når projektet startes op. Det blev aftalt at ODA skulle udpege nogle, der kunne deltage.

10) Krav om DPIA ved arkivering af ESDH-systemer v/Peter Damgaard, ODA

DPO fra Den Storkøbenhavnske Digitaliseringsforening (12 kommuner) har udtalt, at arkivering af ESDH kræver en DPIA, jf. GDPR's artikel 35. Det indebærer potentielt betragtelige omkostninger for kommunerne (og andre offentlige myndigheder). Men er DPO'ens vurdering korrekt? og i så fald, hvordan kan vi vejlede de afleverende myndigheder til at

indrette deres arkiveringsproces bedst muligt (så vi selv undgår at skulle bruge ressourcer på at indgå i konsekvensanalysearbejde)?

Sidenummer:
6/7

Peter Damgaard var blevet opmærksom på, hvad DPO'en fra Den Storkøbenhavnske Digitaliseringsforening havde skrevet ud til sine medlemmer, og kunne forudse hvor krævende en sådan ændring ville være ressourcemæssigt og økonomisk for kommunerne og de modtagende arkiver. Kirsten Villadsen Kristmar var spørgende over for vurderingen, da Rigsarkivet ikke er stødt på det før. Flemming Nielsen havde heller ikke hørt en sådan vurdering før, men ville gerne tage det med tilbage til KL for mere afklaring. Han mente dog, at det burde være en del af konsekvensanalysen af hele systemet der udføres ved ibrugtagning. Mads Neuhardt bemærkede, at det måske var en sag som KL skulle tage med Datatilsynet. Dette var Flemming Nielsen enig i.

Det blev aftalt at Peter Damgaard indhentede videre oplysninger, og det derefter blev sendt i proces hos KL via Flemming Nielsen.

11) Gensidig Orientering

ODA: Anne Sindvald Larsen fra Assens stadsarkiv er retur for barsel. Dette betyder at hun overtager sin plads i privatarkivudvalget i stedet for Charlotte Voss p.v.a. ODA.

Projektet "Mere vand i systemet" er godt i gang. Det handler om, hvordan vi som samfund reagerer på klimaforandringerne. Charlotte Voss tilføjede at der under projektet vil blive lavet en hjemmeside, hvor arkiver og andre institutioner bl.a. kan melde ind til netarkivet under det Kongelige bibliotek, hvis der sker noget specielt i form af arrangement eller andet på de forskellige hjemmesider angående klimaforandringer, så man er sikker på at siden bliver høstet af netarkivet.

SLA: intet til orientering

KL: intet til orientering

RA:

- 1) Rigsarkivet takkede for ODAs deltagelse i projektet om folkeregisterkort.
- 2) Projektet "Mere vand i systemet" er godt i gang. Det handler om, hvordan vi som samfund reagerer på klimaforandringerne. Charlotte Voss tilføjede at der er blevet lavet en hjemmeside, der ligger under det kongelige bibliotek, hvor man kan gøre opmærksom på hvis man har en kommunal hjemmeside angående

klimaforandringer, så man er sikker på at siden bliver høstet af netarkivet.

- 3) Tak til støtte for ansøgning til historisk personregister.
- 4) Rigsarkivet får ny strategi i 2025, og har i september fået ny governance. Dette kan få betydning for Rigsarkivets årshjul.

Sidenummer:

7/7

12) Møder i 2025

Forslag:

- Mandag 3. marts 2025 kl. 9.30-12.30 (inkl. frokost).
- Mandag 3. november 2025 kl. 9.30-12.30 (inkl. frokost).

Forslag til mødedatoer i 2025: meldes tilbage ifm. modtagelse af referat

Det blev aftalt, at udkast til dagsorden sendes ud 3 uger inden møde, kommentarer sendes tilbage 2 uger inden. Derudover er man velkommen til løbende at sende punkter til Lise Jørgensen

Emner til næste møde

- Rigsarkivets chefjurist fortæller om arkivlovens anvendelsesområde
- Indberetning om tilgængelighedspraksis
- Program for fagligt forum

